

BUDAFOK

és VIDÉKE

ALBERTFALVA, BUDAÓRS, BUDATÉTÉNY, NAGYTÉTÉNY, TÖRÖKBALINT POLITIKAI HIRADÓJA.

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési ár egész évre 8 pengő. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
Dr. DONSKY ÁRPÁD

Szerkesztőség: Budafok, Kossuth Lajos-utca 70. T. Budafok 73.
Kiadóhivatal: Budafok, Kossuth Lajos-utca 21. T. Budafok 77.

Budafok weekend város

Két rendbeli igen érdekes strandfürdőterv pattant ki és hódít híveket városunkban. Az egyik terv új, a másiknál azonban nem lehet kipattanásról beszélni, mert az még a községi rezsim utolsó korszakában kipattant, most csak felújításáról van szó. Elég kár, hogy akkor meg nem valósítottuk. Az új terv a Déli-vasutállomás előtti kettős Máv. gödörkörnyék strandfürdővé való átalakítását tűzné ki célul, a régi terv pedig a Kutyavilla körüli Dunapart igazi strandfürdővé fejlesztését akarja.

Mind a két terv teljesen modern, fővárosi igényeknek megfelelő berendezést hozna, kényelmes, decens kabinsorokat, téli fürdőre is alkalmas fürdőépületet, cukrászdát, vendéglőt tágas helyiségekkel, terraszokat, sőt az új terv még weekend-házak, illetve lakások építését is szándékba vette.

Nem kell bizonyítgatni, hogy a befektetés és a várható haszon üzleti kapcsolatán túl idegenforgalmat, városunkba jövő pénzt, városunk hírnevének terjedését, tehát milyen nagyjelentőségű városi érdeket szolgálna a tervek megvalósítása!

Az örömezés után, amely a városunk haladására irányuló tervek hallatára minden jó budafoki polgárt elfogja, a lokálpatrióta szemüveget letéve nézzünk a dolgok mélyére.

Két szempont veendő figyelembe a strandfürdő-tervek tekintetében.

Egyik az, hogy a természetes Duna-víz minden komolyabb strandfürdő tervnél ki kell kapcsolni. A Duna vize piszkos, még Budapest fölött is az, különösen piszkos pedig Budapest alatt, ahol egy világ- város minden mocskát annak közvetlen teljes nyersségében hozza magával. Még ha nem beszélünk az albertfalvai Dunapart személteléről s említés nélkül hagyjuk a törökbálinti és

budafoki tüdőgondozók szintén városunk fölött Dunába jutó szennyét, akkor sem alkalmas Dunánk arra, hogy természetes vizével nagyobbarányu strandfürdőt tápláljunk.

A másik szempont az, hogy bármily gyönyörű tervekkel jönnek elénk, téli, nyári üzem, modern cukrászda-vendéglő, weekend-házak, stb., ne kapja el sem a kezdeményezőket, sem bennünket ne kapjon el olyan terv mómora, mely tulzott befektetést igényel. Egészen más az, ha valami külső, erős tökecsoport, vagy tőkés látna a tervek valamelyikében jó üzletet és ez venné kezébe a megvalósítást. Amde. ha minékünk magunknak kell a tőkét, vagy annak jelentősebb részét összeadnunk, akkor ne vágjunk bele nagyarányu tervekbe, mert Budafok talán soha, mióta megvan, nem volt olyan tőkészegény, mint ma. Minden remény, mely nagyobb összegű budafoki tőkére számít, magában hordja a keserű kiábrándulást.

Ennek a két szempontnak tekintetbevételével kell tehát a strandfürdő létesítési tervnek elbírálásához fogni. Sajnos, elég későn tervezgetünk, mikor más, nálunk kevésbé alkalmas helyeken már a kezdet nehézségein is túl vannak.

Budafokot a legpompásabb üdülőhelynek szánta a természet. A gyönyörű környezet, a kitűnő hegyi levegő, a szélmentes, napos fekvés, jó közlekedés, a fővároshoz való közelség mind egy-egy ok arra, hogy valóban a fáradt fővárosi idegek üdülőhelye legyen városunk. Minden tekintetben sokkal különb, mint a Dunabalszárpart bármely helye, különb mint a Csillagfürdő, mint Nagytétény, mint Törökbálint strandfürdője.

Mint egy Stradivarius-hegedű, olyan Budafok helyzeti energiája ebből a szempontból. Csak játszani kell tudni rajta.

Bizzunk abban, hogy akár-

melyik megoldás kerül megvalósításra, most valóban olyanok kezébe jut, akik nem-

csak tervezgetni, de hegedülni is tudnak a budafoki strandfürdő hegedüjén.

Augusztus 12: a Tüzoltóink Napja

Nagyszabású társadalmi ünnepély keretében ünnepli meg a Budafoki Önkéntes Tüzoltó Egyesület fennállásának negyedszázados fordulóját. Az ünnepély, amelynek szervezésében Bossányi elnök és Karner tüzoltóparancsnok buzgólkodnak, augusztus 12-én, vasárnap folyik le.

A nap istentisztelettel kezdődik, ahonnan a közönség a közgyűlés színhelyére vonul (ha készen lesz, a Meckl-mozi új helyiségébe, ha nem lesz, a kibocsátandó meghívóban közölt helyre), ott az elnöki megnyitó után a város nevében szeretett polgármesterünk köszönti a jubiláns egyesületet és vendégeit. Az ünnepi beszédet dr. Pázmány Mihály mondja, akinek beszéde után a szólni kívánó hivatalos és társadalmi kitüntetések fogják üdvözölni az egyesületet.

A diszko-ünnep után felvonulás lesz, melyen tüzoltóink a legrégibb

tüzoltófelszereléstől a maiig, be fogják mutatni a 25 év történetét és a budafoki tüzoltás technikai fejlődését.

A jubileummal kapcsolatosan történik meg derék régi tüzoltóink szolgálati érmekkel való dekorálása. Tudomásunk szerint 12 ilyen érem kerül kiosztásra.

A napot tüzoltóbál fejezi be a Sörház kertjében.

Az ünnepen az eddigiek szerint részt vesznek a belügyminisztérium és Pestvármegye képviselői, az Országos Tüzoltó Szövetség és a Budapesti Hivatásos Tüzórság, valamint a szomszédos városok és községek tüzoltóságának képviselői. Tüzoltóságunk e nagy ünnepén bizonyára ott lesz a városatyákkal, a budafoki intézményekkel és egyesületekkel élén Budafok hálás népéből mindenki, aki csak mozogni tud.

AZ ADÓMORÁL KÉT OLDALA

Meglehetősen nagy port vert fel a jövődéki büntetőjog ügyében most kiadott pénzügyminiszeri rendelet. Az adózó polgárság erősen szervekedik ellene, a hivatalos magyarázat pedig azt mondja, hogy lényegében nincsen a rendelkezések között új, a rendelet csak a már érvényben is levő intézkedési anyag egybegyűjése.

Mi eredménye lesz az adófizetők akciójának, csak sejtteni lehet. T. i. semmi. A pénzügyi hatóságokkal szemben nehéz a polgárság igazát diadalra juttatni.

Igazán mintha az idők felforgaták volna azt a normális, békebeli állapotot, mikor az állam gazdasági helyzete a polgárság gazdasági helyzetének tükre volt. Ma fokozott állami bevételekről való beszámolókat hallunk. Az állam jóformán minden adó, illeték, közjárandóság nemben többet vesz be az előirányzott-nál. Ebből békebeli értelemben az következne, hogy az adóviselő publikum helyzete is rózsás, az is egyre többet keres, mint amennyire az állami költségvetés egybeállításakor számítani lehetett. Pedig dehogyan!

A gazdasági élet évről-évre hervad és gyöngül. Egyetlen nap nagyobb pusztítást végez ma a gazdasági egyedek között, mint a békevilág egy hónapja, vagy egész esztendeje. Miből van tehát a sokrendbeli állami bevételi többlet? Miből?

A polgárság rettenetes önfeláldozásából, amellyel az utolsó falatjáig mindent az állampolgári kötelesség oltárára áldoz. Áldoz a végső erőfeszítéssel ameddig csak bírja, sőt még akkor is, ha nem bírja.

Ennek az önfeláldozásnak, ugy-e, azt kellene eredményeznie, hogy az állam is legyen tekintettel a polgárság helyzetére és álljon mellé a váltságos viszonyok közepette. Esztendőnk óta az adómorál súlyedését panaszolják a pénzügyi körök. No, az állam egyre növekvő, s az előzetes számításokat tetemesen felülmúló bevételei nem azt mutatják, mintha az ország polgárságának adómorál iránti érzéke különösebben hibás volna. Bizonyára akadnak olyan adózók is, akik nem őszinték az adóalapok feltárásában, de az állami adóbevételek mérve mutatja, hogy ez az elenyésző kisebbség.

Éppen azért a legnagyobb meglepetéssel fogadja a többség ezt a pénzügyminiszeri rendeletet, amely ahelyett, hogy a kötelességét hűen teljesítő polgárt megkímélné a zaklatástól, a molesztálástól, egyenesen rászabadítja olyan zaklatás és molesztálás lehetőségét, amely semmi egyébre sem jó, csak arra, hogy elkedvetlenítse a munkában, a termelésben, a kereskedelemben azokat, akiknek munkája adja az egész adórendszer fundamentumát,

Ez volna tehát a jutalom azért, hogy a polgárság minden vonalon az előrelátótnál jóval magasabbra lendítette az állami bevételeket?

Az adómorál ilyen egyoldalú fel-fogása nem méltó a magyar államhoz. Az adómorálban nemcsak az van benne, hogy senki se tagadja el adóköteles keresetét, de az is, hogy az állam hagyja békében azt, aki őszinte s legyen vele szemben, ha nem is belátó és méltányos, de legalább igazságos. A nyugalom, amit a becsületes adózó megérdemel, nem ajándék az államtól, hanem az adózóval szemben az állam legegyszerűbb kötelessége. Éppen elég az eddigi egyenes, görbe, fogyasztási, forgalmi, fényűzési, stb. adóvévaxatúra és minál az állami bevételek mutatják, eléggé eredményes is. A polgárság egészen mást: támogatást, könnyítést vár az államtól s nem a vexalási lehetőségek kiterjesztését...

A színházi évad.

Mesék az írógepről, ezzel a poétikus Szomaházi-operettel kezd a Halmi-társulat idei színi évadját augusztus 1-én este 7,9-kor a polgári iskola tornatermében. Amint értesülünk, ez lesz a Halmi-társulatnak bucsu szezonja, mert városunkat jövő évtől kezdve a Deák Lőrincz-féle kisebb társulat kötelekékbe osztották be.

A társulat titkára Kürthy Kálmán, már városunkban tartózkodik s gyűjti a kedvezményes bérlet-jelentkezéseket. Husz zsölyeszék ára 35 pengő 20 fillér, husz támlásszéké 26 pengő 40 fillér. A bérletjegyek vasár- és ünnepnap nem érvényesek.

Az előadásokénti jegyárak 1.—, 1.50, és 2.— pengő lesznek. Az előadások kezdete este 7,9, vasár- és ünnepnapokon a délutáni előadások kezdete d. u. 5 óra.

Megnyilt Hoffmann Dániel új kőbányája

Elsőrendű kő találtott, építkezésre jóval olcsóbb és jobb, mint a téglá. Állandóan nagy raktár. Havi részletfizetésre is kapható bankutalványra.

HOFFMANN DÁNIEL
kőbányatulajdonos

Budatétény, Klauzál-ut 100.

Otthon vagyok délelőtt 10-ig és délután 2 órától

Budafoki nyár.

Nem lehet eleget írni, beszélni, agitálni, propagálni városunknak arról az izgató témájáról, hogy: ritka szép természeti fekvését mennyire nem használja ki, mennyire parlagon hevernek itt megbecsülhetetlen értékek, micsoda ezeréves szakába való kincsek vannak itt pár csákányütésre a föld alatt, micsoda nyári eldorado lehetne ide varázsolni az emberek testi és lelki felüdülésére, mi lehetne itt, és mi — van itt. Az ország egyik legszebb természeti kincse, a Duna itt hömpölyög előttünk méltóságát teljesen, kínálva felséges hűsítő habjait, mögötte a budai hegyek nyulványai, hegy és víz, mintha azt mondaná a természet: pazarul ide-dobom nektek legszebb ékességeimet, használjátok fel, örvendeztetek, üdüljétek. És mi a mi válaszuk — legalább eddig? Ez: én most nem érek rá, nekem más dolgom van, majd ha ráérek, akkor majd meglátjuk, esetleg majd csinálunk valamit.

Igen ám, csak hogy egy kis baj van itt. Mert miről van itt szó? A dunaparti paradicsom megnyitására. Mindig aktuális téma ez, de ezerszeresen az minden nyáron, mikor az

Rendelések hához szállítanak					
Fűszer	Bel- és külföldi ásványvizek	Szeszes italok	Üvegáru		
Csemege	Legelőnyösebb árban		Zománcedény		
Sajt	HANGYA		Virágceperőp		
Gyarmatáru			Festékek		
Cukor	üzleteiben szerezhetők be		Lakkok		
Liszt	Telefonszámok:		Ecsetek		
Termény	Főüzlet	I. sz.	II. sz.	III. sz.	Olaj
Só	és iroda:	fióküzlet:	fióküzlet:	fióküzlet:	Firnisz
Petroleum	27	134	100	136	Terpentin
Bükk-tüzifa	Hazai- és poroszazén	Gázgyári diókoks			Gyújtófa
Cserkész- és leventefelszerelések					

A kislakás-bérek körül

A szociálista városatyák össze akarják hívni a városi képviselő-testületet a kislakások bérleszállítására vonatkozó javaslatuk letárgyalására. Kétségtelen, hogy ha akarják, össze tudják gyűjteni a szükséges aláírásokat s így a közgyűlés össze fog ülni. Más kérdés, milyen lesz a határozat?

Igaza van a polgármesterünknek, aki a legutolsó közgyűlésen Pető Kálmán interpellációjára így jellemezte a bérleszállítás tervét: nehéz dolog. Valóban nehéz dolog a városnak újabb terheket magára vállalni akkor, amikor a kislakásokkal a 20 év alatt ugyanis közel 240 ezer pengő terhet vállalt magára. Ez a teher úgy áll elő, hogy a város a kislakások évi amortizációjából 12 ezer pengőnyi összeget maga visel, a lakberek csak ezzel az összeggel együtt fedezik az évi törlesztést és kamatot. Ennek ellenében a város 20 év múlva tulajdonosává válik a

kislakástelepnek, de hogy a 20 év alatt mibe kerül a telep fentartása és hogy 20 év múlva mit érnek majd az agyonlakott lakások, az a jövő titka.

Tagadhatatlan, hogy kereseti nehézségek vannak, de hogy a város a kiválasztott 80 lakó megélhetéséhez mértéken felül hozzájáruljon a többi, épp oly nehezen élő polgár terhére, ezt alaposan meg kell gondolni. Amint tudjuk, a városi tanács újból utána nézett annak, miféle béreket fizetnek a kislakásokért a többi városokban. A tapasztalat az, hogy a budafoki kislakások nem a legolcsóbbak, de nem is a legdrágábbak.

A város közgyűlése — ha a szociálista városatyák valóban kívánják — bizonyára alaposan meg fogja beszélni ezeket a szempontokat s hisszük, hogy megtalálja a város polgársága iránti kötelező takarékoság és a bérlők bajai iránti szociális érzék középutját.

Megszűnik a Dunaparti kerékpárveszedelme.

A leghálásabb köszönettel fogadja városunk közönsége a rendőrkapitányság vezetőjének azt a rendelkezését, amely a Dunapart sétálásra alkalmas helyén eltiltja a kerékpározást s ezáltal megszabadítja a sétáló közönséget a porcsináló és ép-ségét veszélyeztető kerékpározóktól. Kerékpár alatt szerintünk motorkerékpár is értendő. Szeretettel köszöntjük rendőrségünket ezen intézkedésért, amelyet a polgárság iránti megértés és érdekeink szolgálata hat át. A rendelkezés formája szabályrendelet s zövege a következő:

Szabályrendelet.

6885/1928

1) A Budafok város területén átfolyó Dunafolyam jobb partjának a Dunai Strandfürdőtől a Magyar Folyam és Tengerhajózási Rt. kikötőjéig terjedő részén a kerékpározást a 39.820/1921. B. M. számú szabályrendelet 38. § 4. pontja alapján ünnep- és vasárnapokon eltiltom.

2) Ezen rendeletet áthágása kihágást képez és az 1928. évi X. t. c. értelmében 100 P-ig terjedhető büntetéssel, behajthatatlanság esetén 5 napig terjedhető elzárással büntetendő.

3) Jelen rendeletet a közhírré tett követő 24 óra elteltéig hatályba lép és érvénye az e tárgyban hozandó városi szabályrendelet jóváhagyásáig, esetleg 1928. december 31-ig tart. Budafok, 1828. évi július 4-én.

Jantsovits s. k.
m. kir. rendőrtanácsos
a kapitányság vezetője.

Csak egy kérdést fűzünk közlésünkhez: Mi állhatja útját annak, hogy e tilalom a hétköznapokra is érvényesüljön. A Dunapart nem közlekedési út. Oda csak szórakozni, üdülni járnak. Köznap is. Mit keres hát ott a biciklista?

életet adó napfény, a levegő és víz, ez a csodás természeti szentháromság összeáll, hogy a hosszú év alatt elsenyvedt, elnyűtt, zaklatott szervezetnek újjászületést, újjáébredést, megfiatalítást, erőgyűjtést kínáljon és biztosítson — ha mi is elfogadjuk. (És lehet ezt visszautasítani?) Csak hogy ennek a budafoki — természetkinálta — paradicsomnak megnyitása nem történhetik máriól-holnapra, egy két év alatt. Meg kell ezt kezdeni mielőbb, minél korábban, hogy minél előbb készen legyen.

Ha az ember mindig egy helyben marad, megszokja környezetét, valami ilyen érzés alakul benne: eddig is így volt, így van, és természetes is így, nem is igen lehet másképpen. Mert hát hogyan is lehetne? De ha különösen így nyáron jár-kél az ember, megfordul másfelé, meglát más helyeket — akkor bizony sok helyen megfájdul a szíve és arra gondol: miért is nincs ez otthon is így, vagy ilyenformán. Mert bizony kisebb helyeken, szegényebb helyeken, az ember olyan gyönyörűséges nyári életet lát, hogy megirigyli. Bárki, aki így nyáron a Dunántulon jár-kél, meggyőződhetik személyesen erről.

Nálunk az a felfogás uralkodik, hogy bármit is keljen megcsinálni,

azt a városnak kell megtenni. Pedig tisztán a város (a község) sehol se tud mindent megcsinálni. A városnak megindítani, vezetni, irányítani kell a mozgalmakat — aztán részben maguk belekapcsolódnak a többi nem hivatalos erő, részben a város csinálja meg az utat, hogy belekapcsolódjanak. Hiszen nálunk is megkezdte a Dunapart kulturális feltárasát az Evezős Club, vendéglői terraszok alakultak — de mindez kevés, mert ez csak megindulás. Minthogy a kezdet már megvan (de már milyen régen megvan!) most már a városnak kell a további lendületet megadni.

A város lakosságának óriási százaléka nyárra nem hagyja el otthonát. Közérdek tehát, hogy itthon felüdülhessen, a kánikula ellen menekülhessen, a természetkinálta gyógytényezőket felhasználhassa — szóval a javarészt parlagi Dunapart kulturális közérdek, elsőrendű közérdek. Egy aranybányáról van itt szó, amelyet fel kell tárni, amelynek kincseit felszínre kell hozni, ki kell bányászni, és a város lakosságát vele — gazdagítani. De nincs az a nemes érc, amely felérne ennek a bányának az értékével. És ez nem frázis, ez maga a megtestesült valóság.

Budafok kifelé a Rózsavölgyön át

és fenn a hegyen terjeszkedhetik csak. De szükség van belső terjeszkedésre is: a város centrumának kialakítására is. Ebbe a centrumba kapcsolódik be természetszerűen és önkénytelenül is a Dunapartnak az a része, amely a budaörsi ároktól a vasúti megállóig terjed. Ez a rész városunk belsejében fekszik, könnyen elérhető (másutt az u. n. strand sokszor messze van a központtól) a városnak legszebb és egyedüli sétateret. Feltétlenül vissza kell csinálni a város volt parkját — ez a sétatér, a strand és park együttesen a legszebb és egyedüli része a városnak, ahol a közönség találkozhat, ahol gyönyörű nyári strandfürdő fejlődhet ki, ahol nemcsak nyáron, hanem ősszel és tavasszal is sétahely, korzó fejlődhetik, ahol jó levegőt, üdülést, szórakozást találni, ahol fürödni, csónakázni, sétálni, sportolni, találkozni, elbeszélgetni lehet. Nagyon kevés olyan város van, ahol a központban ilyen isteni helyet lehet találni. A város úgy van építve, hogy ezen a helyen kívül egyetlen egy nagyobb tér, sétahely, park nincsen. A kialakuló Városház-tér és ez a hely lehet csak városunk centruma.

A természet gyönyörű adománya

HIREK

— **Uj egyházközségünk.** A most önálló budafoki ág. hitv. evang. fiókegyházközség 1928. évi július hó 29-én (vasárnap), istentisztelet után fél 10 órakor a ref. templomban a budapesti evang. egyházmegye elnökségének vezetése alatt ünnepélyes közgyűlést tart, amelyre a fiókegyházközség minden tagját ezután is szeretettel meghívjuk és fölkérjük, hogy ezen nagyfontosságú közgyűlésünkön okvetlenül megjelenni sziveskedjék. Tárty: 1. Az önálló misszió egyházközség megválasztott tisztkarának és presbiteriumának beiktatása s az önálló misszió egyházközség végleges megalakulása. 2. Bizottságok kiküldése az egyes tisztségek átvétele és átadása végett. — A közgyűlés előtt pont 9 órakor istentisztelet tartatik, amelyre minden, úgy helybeli, mint szórványbeli hittestvérünknek pontos megjelenését kérjük. Ev. fiókegyház.

— **A budatényi főjegyzői széklet** Budatényi képviselőtestülete a héten Csaba Elemér budai aljegyzővel töltötte be. Az új főjegyző szimpátiás fiatal ember, akit a képviselőtestület meleg fogadtatásban részesített.

— **Gyermekjátsszótér a Záborszky telepen.** Rövidesen kész lesz az a gyermekjátsszótér, amely a városi tanács rendelkezéséből a kislakástelepen munkában van. A játsszótér mintegy 400 négyszögöl területet foglal el, lesz rajta több homokláda, számos gyermekpad, hinta és más gyermekjátsszó. A játsszótér főként a telep 176 gyermeke részére készül, persze a város más részeiből is odaviheti gyermekét bárki.

— **Német dalosok jártak** Budaörsön, Törökbalinton és városunkban is. A Stuttgarter Männerchor és a Dresdener Liedertafel tagjai látogatták meg Budaörsöt és Törökbalintot, ahol a helyi hatóság részéről hivatalos fogadtatás volt. A több mint 100 főt kitevő kiránduló társaság egy csoportja Budafokra is átjött s a Zeeb-pincében szórakozott pár óra hosszat.

ez a hely — de máig még parlagi, kulturálan vagy félig vad állapotban van. A töltés melletti mocsarat lassan el kell tüntetni, az egész térséget gyepesíteni, a parton homokos strandot kell csinálni, a part mentén tiszta homokos utat, sok-sok fát kell elültetni, az utak mentén sok padot elhelyezni, a régi gyönyörű parkot vissza kell állítani. A mai fürdő olyan kicsi, hogy egy tizenkilencezer lakossal bíró városnak egyáltalán nem felel meg. Fél ekkora helyeknek sokkal nagyobb fürdőjük van. Ha ez a hely kulturált formába fog jönni, a dunaparti élet, a strandélet, a séta, a korzó magától meg fog indulni. Vonzani fog mindenkit, a magánvállalkozás is hozzá fog járulni a kialakításhoz — ma nincs ott mit keresnie. Ahol sok ember megfordul ott maguktól jelentkeznek olyanok, akik keresni akarnak.

A város centrumának kialakításáról, a fürdőről, csónakázásról, a sportolásról, üdülésről, korzóról, sétahelyről, az egyedüli parkról van itt szó — mind sulyra nagy és fontos dolgok ezek. A városi élet, a város formája, a lakosság egészsége — ezek olyan elsőrendű tényezők, hogy ezekre — kell a városnak pénzének lennie. **Pés.**

Olcsó boreladás!

Borkészletünket, mely csupa kiváló fajborból áll, kismértékben már 1 l-től fölfele nagyon olcsó árban kiárusítjuk

TOKBOR BORKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 45

— **A Budafoki Zeneegyesület** augusztus hó 14-én este 8 órai kezdettel a Budatényi Kulturházban Serafini Serafino karnagy, a m. kir. operaház tagja vezetése alatt nagyszabású hangversenyt rendez. A műsoron Erkel, Hirsch, Popy, Serafini, Cibulka, Verdi, Lincke, Fucik remekei szerepelnek.

— **Az iparostársadalom mozgolódása** szünet nélkül folyik. Legutóbb megemlékeztünk az aug. 20-án tartandó országos kongresszusról. Ugy látszik, a mozgalom vezetői már bizonyos eredményekről akarnak a kongresszuson beszámolni, mert a héten nagy deputációzásokat rendeztek, úgy a kereskedelmi, mint a népjóléti minisztériumban. Grieger, Perlaky és Fröhwrth orsz. képviselők, akik az iparosmozgalom élén állnak, vezették a deputációt, amely az ipartestületek reformját, a kézműves kamarát, az agkori biztositást és egyéb iparosérdekeket ajánlotta a miniszternek figyelmébe. Hermann és Dréhr fogadták a deputációt, amelynek jóakaratot ígérték.

— **Az aug. 5-iki Balatoni Kultúrnap** iránt igen nagy az érdeklődés nemcsak magyar földön, hanem külföldön is. A külföldön egyre-másra jelentkeznek a résztvenni szándékozók, úgyhogy a Balatoni Kultúrnap az idegenforgalom szempontjából is jelentős esemény lesz. Az ünnepségek programja öt főrésze tagozódik és a Balaton göcöntjain: Tihanyban, Balatonfüreden, Földváron, Almádin és Siófokon fog lezajlani. Ezekre a helyekre különvonatok visznek és hozzá a közönséget. A különvonatokra szóló jegyek minden jegyirodában kaphatók. Értesülésünk szerint városunkból is több társaság rándul le aug. 5-én résztvenni a nagyarányú ünnepségen.

— **Vasuti tűz.** Pénteken delelőtt vasut okozta tűzhez vonultak ki a tűzoltók. A Háros felé eső határ részen a tarló gyulladt ki s noha víz a környéken nem igen volt, tűzoltóink gyorsan eloltották s elejét vették esetleges komolyabb kárnak.

— **Utrakészek a városi végrehajtók.** Augusztus 1-én megkezdik tevékenységüket a városi végrehajtók, akik az állami és városi adók első félévi részére, az illetékekre, vízdíjakra és a többi esedékesé vált köztartozásra megejtik a foglalásokat. Nem nagyon szimpatikus társaság a polgárság előtt a végrehajtói kar, de hát, tudjuk, hogy kötelességüket teljesítik ők is és elvégre is, akinek kifogása van a velük való közelebbi érintkezés ellen, fizesse rendszeresen az adóit. Persze, a polgári jóakarattal mellett szükséges ehhez egyéb is: pénz, már pedig, de kevesünknek van pénze a mai keresztelenség közepette!

— **A mentők hírei.** Ezen a héten is sok dolgot volt mentőinknek, akik Héber József mentőorvossal az élükön hétfőn az albertfalvai gumigyárban Visi Jánosné, a Lanariagyárban Albitz Katalint, kedden ugyanott Wapler Katót részesítették rosszulletükben első segélyben. Kedden a Neuschloss-Lichtig-gyárban Péczeli Pál 30 éves faesztergályost a gép megütötte. Lakására szállították. Szerdán pedig a Tóth József-u. közelében a Dunából kimentett Konrad Ferenc 8 éves tanulót térítették eszméletre és vitték szüleihez.

— **Zászlószentelés Budatényben.** A budatényi levonték zászlójának megszentelése f. hó 22-én történt meg ünnepélyes keretek között. A róm. kath. egyház részéről Koch Róbert lelkész végezte a szertartást, a protestáns egyházak nevében Demjén István budafoki ref. esperes tartott istentiszteletet. A levontépalán nagyszámban egybegyűlt közönség jelenlétében vitéz Koncz Sándorné altábornagyné, zászlóanya tűzte fel a zászlószalagot, mely után Pokorny József elnök a levonté egyesület nevében átvette a zászlót. Az ünnepi beszédet Gáspár Sándor áll. el. isk. igazgató, alelnök tartotta, ki lendületes, hazafias beszédben méltatta a nap fontosságát. A szép, tartalmas beszéd mély hatást keltett a hallgatóság körében. A szépen sikerült nap programját délután nagyarányú népiünnepély fejezte be.

— **A rendőrségi hozzájárulás.** A Városok Lapja szerint a városok által viselendő 15%-os rendőrségi hozzájárulás körülbelül évi 6 millió pengő lesz, amelyből a rendezett tanácsú városokra másfél millió pengő esik. Az egyes városok közötti felosztási kulcs úgy alakul, hogy a városok összes terhe bevételeik 3%-a körül fog mozogni. A városok, még pedig a törvényhatósági és r. t. városok egyformán, már nagyban aggodalmaskodnak emiatt. Például Debrecen 240 ezer, Miskolc 130 ezer, Győr 140 ezer P. évi terhet kapna a nyakába. Budafokra kétszázszázalékosan kisebb, de így is jelentős teher lesz a rendőrségi hozzájárulás. De hát hiába, a városok általános terhe alól mi sem mentesülhetünk.

— **Az amszterdami olimpiász budafoki nézője.** A kis Pokoly Pista, egyik városi tisztviselőnk olyan szerencsés, hogy holland szülei meghívására éppen azt az időt töltheti Hollandiában, mikor végignézheti a kultúrmetek olimpiai mérkőzését Amszterdamban.

— **A munkanélküliségről** gyűjtött adatok szerint csonkahazánkban 55 ezer ipari munkás van munkanélkül. A múlt év hasonló statisztikájával szemben a mai helyzet 9%-nyi rosszabbodást jelent.

— **Bélrenyheség,** gyomor- és bélhurut, vastagbélfal kezdődő megbetegedése, vakbélgyulladásra való hajlamosság esetén a természetes „Ferenc József“ keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasi szervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a **Ferenc József** víz használata a bélműködést kitűnően szabályozza. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszertüzletekben.

— **Tömeges rosszullet a Hangya vegyigyárban.** A héten az albertfalvai Hangya vegyészeti gyárban tömeges rosszullet történt. A túlszűrt helyiségben lévő rossz levegő, a légyfogó kellemetlen, fojtó szagú ragasztóanyaga, valamint a nagy hőség szerepelhetett, mint a rosszullet okai. Összesen 19 leány lett rosszul, természetesen nem kevés szerepet játszott a tömegpsyhozis is. A Héber József mentőorvossal kivonult mentőkirendeltségnek másfél órai munka után sikerült valamennyit eszméletre téríteni és csillapítószerekkel megnyugtatni. Rosszul lettek: Gral Etel 16 éves, Wapler Mariska 16 éves, Wapler Katalin 14 éves, Takács Ilona 16 éves, Wapler Róza 14 éves, Pics Erzsébet 15 éves, Krausz Adél 14 éves, Stelczér Róza 14 éves, Sziegl Mária 14 éves, Schmiadt Teréz 14 éves, Varga Rózi 14 éves, Fehér Ágnes 16 éves, Márkus Teréz 16 éves, Lakner Etel 16 éves, Pics Ilona 18 éves, Fassbinder Katalin 14 éves, Konrad Ilona 14 éves, Mozner Erzsébet 14 éves és Schmiadt Julianna 14 éves munkások. A gyárvezetőség, amint halljuk, már megtette az intézkedéseket, hogy az eset ne ismétlődjék meg.

— **Mi lesz a Szikrával?** A gyufaszerződés ügyének parlamenti tárgyalásával kapcsolatosan sokunkban vetődött fel a gondolat, mi lesz a mi Szikra gyufagyárunkkal? Híre járt ugyanis annak, hogy a svéd érdekeltség valamennyi magyar gyufagyárt, köztük a budafoki Szikrát is, megszerezte magának s hogy nem fog minden gyufagyárt üzemben tartani. A mi Szikránkkal kapcsolatosan munkáslétszám redukcióról hallottunk s a beavatlanok körében tartottak attól, hogy a tranzakció valamiképp kedvezőtlenül érinti a Szikrát. Mint informálódunk, épp ellenkezőleg áll a dolog: a Szikra hatalmas kifejesztés előtt áll. Az új érdekeltség a szintén megvásárolt albertfalvai Hangya gyufagyár egész üzemét Budafokra helyezi át. Albertfalván a jövőben csak vegyészeti gyár lesz. Az ottani gyufagyár egyébként már be is szüntette az üzemét.

— **A Templontéri park** padjai megérkeztek a héten. Működésükben tölglyfából készült padokat kap a gyönyörű sátság s hozzá úgy, hogy a városnak egy fillérbésem kerülnek a padok, melyeket a rájuk festett izléses hirdetések ellenében ingyen kap a város. Amint halljuk a Dunapart is hasonló padokat kap.

— **Utátvételei.** Az államép. hivatal a várm. közg. bizottság, Budafok város, a HÉV és a MÁV kiküldöttjeinek jelenlétében adta át a Schaffer utburkoló cég a Fehérvári-utnak Nagytény felé vezető mintegy 2 km. hosszú részét, amelyet a vármegye és Budafok város közösen köveztetett ki. A kiküldött szakértők a munkát jónak találták és az utat átvették a vállalkozótól. A mintegy 80 ezer pengőt kitevő költségek közül Budafokra 20 ezer pengő esik. Hivatalos eljárás után a kiszállított előkelőségek a Macskacsárdát látogatták meg.

A szociáldemokrácia alkonya

A világháború legyőzöttjei közé sorolható a „világmegváltó“ forradalmi szociáldemokrácia is. Még pedig két szempontból.

Egyrészt azért, mert a világháborút megelőzőleg azt hirdették, hogy meg tudják akadályozni a nemzetek fegyveres összecsapását s mi történt? Ugyanúgy siettek a lövészárkokba, mint a polgárság. Meg kell hagyni, ez hazafias és dicséretre méltó vonás, de merev ellentétben áll elveikkel.

Még nagyobb csalódást okozott vele szemben az, hogy mikor, főként a legyőzött országokban, uralomra jutottak és megnyílt a lehetőség elveik keresztülvitelére, előkészületlenek voltak, próbálgatóztak és egyik baklövést a másik után követték el. Németországban a legérthetőbb a kiábrándulás, ahol a gyakorlatban a legfejlettebb volt a szociáldemokrácia. Mit tett a szociálista német kormány, amelynek parlamentje sem volt? Kigondoló bizottságot küldött ki a teendők kitalálására.

Ugyanilyen helyzet volt Ausztriában, Dániában, Svédországban is. Mindenütt szociális kormányok kerültek uralomra s meg sem kísérelték elveik megvalósítását.

Az elvekben való bizalomhiány mellett mindenesetre hozzájárult a mersz megcsökkenéséhez a termelésnek az a csődje, amely Oroszországban és Magyarországon a szociálista uralom következtében beállott.

Az elfogulatlan igazság követeli annak megállapítását, hogy különösen a vesztes államokban a háború és vereség erkölcsi és anyagi erőfeszítései folytán összeomlott társadalom ugyan nem jó alanyul kínálkozott semmitéle komolyabb átalakuláshoz.

Most már az a kérdés, hogyan viselkedik e jelenségekkel szemben a munkásság?

A munkásság viselkedésére nézve e kérdésre feleletet adnak azok az adatok, amelyeket a szakszervezetek amszterdami központjának egyik, a polgársághoz pártolt titkára tett közzé, továbbá a legutóbbi párisi szociáldemokrata kongresszus elé terjesztett hivatalos jelentés. Ezen adatok szerint az Amszterdamhoz tartozó szociáldemokrata szövetségek taglétszáma 1921-től 1926-ig 23 millióról 13 millióra csökkent. A csökkenés legerősebb a nagyiparos államokban.

Ez a csökkenés igen nagy még akkor is, ha a kommunista párt-szervezetek megalakulását a csökkenésben külön számlára írjuk. A csökkenés tapasztalható nálunk is Magyarországon.

Hogyan viselkedik a szociáldemokrácia e hanyatlásával szemben a polgárság?

Igazán nem olyan okosan, ahogyan lehetne és kellene is. Ahelyett hogy a frontbetörést iparkodnék minél jobban kihasználni és a teljes győzelmet kicsikarni, kényelmeskedik s a passzivitás nyugalmába vonul vissza. Nagy oktalanság ez. A volt szociáldemokrata munkástábor kíváncsi között sok van olyan, amit jogosnak kell elismerni és most, mi-

kor kiábrándulva elfordul a munkásság a marxizmustól, vagy hajlandó elfordulni attól, most volna itt az ideje, hogy az ellentétek félretételével az országok teljes lakossága egyestüljön a közös érdek égisze alatt.

Kormányunk szociális tevékenysége mindenesetre néhány jelentős lépés e tekintetben. De csak kezdeményezés.

A kapitalizmus tőkehalmozó, kar-telek felé vezető iránya nagy veszedelmeket rejt magában. A vagyongosztás ki nem elégítő módja dus táplálékot ad a többé-kevésbé jogos összehasonlításnak és ezt követő elégedetlenségnek. Ezernyi teendő várna a diadalmas polgári szellemre, amellyel szemben kényelmeskedni, struccpolitikát folytatni veszedelmes. A tornyosuló problémákat meg kell oldani, ha a polgárság meg nem oldja azokat, megoldja az idő s ki biztos abban, hogy nem a polgári érdekek ellenére-e, vagy éppen ezeknek az érdekeknek az elsöprésével?...

SPORT

— A tenisz sport Budafokon. Mintegy 150-re tehető azoknak a száma, akik Budafokon a teniszsporttal foglalkoznak. Három egyesületnek van teniszszakosztálya. Különös, hogy minden sportág megrendezi évente a maga sportbajnoksági versenyt. Sőt még a sakkörök is bajnoki viadalokat rendeznek. Éppen csak teniszbajnoki versenyek nincsenek. Pedig igazán érdekes volna tudni, kik a legjobb budafoki teniszesezők. Talán az idén akad e sportágban is valaki, aki megszervez egy szép őszi teniszversenyt.

Főmunkatárs:
PÖSCH JÁNOS

Siuda Simon

Kossuth Lajos-utca 25
Budafok legrégebbi asztalos üzeme
Alapítási év 1894

Vállal épület- és bútorasztalos, üzlet- és irodaberendezési munkákat egyszerű és díszes kivitelben mérsékelt áron, a legszolidabb kivitelben

Minden munkájáért szavatol

OLCSÓBB LETT A FÉNYKÉP

SCHEUMYNA 6 dr. igazolványkép és 1 nagy kép 4 pengő, 6 levelezőlap és egy nagy kép 7 pengő 20 fillér.
BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 48

RÓZSA

orgona és gyümölcsfa
oltást vállal
Eberhardt Antal
Budafok, Mező utca 27.

Magyar Agrár és Járadekbank

Részvénytársaság
budafoki pinceszervezősége
Telefon: Budafok 88. Budafok, Petőfi-út 10. Telefon: József 93-98.

Klein nyomda Budafok. Felelős kiadó: Klein Mór.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGJA

Eternit

CSAK AZ ETERNIT VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.
ETERNIT-NYELV HATSEK LAJOS BUDAPEST ANDRÁSSY-UT 33. GYAR. NYERGES ÚJFAU.

Elárulóhelyek:

Budavidéki Épületanyagraktár Budafok. — Burger és Társa
fakereskedő és építési vállalkozó, Nagytétény.

Laufbahn Salamon

bornagykereskedő
Budafok, Kossuth Lajos-u. 50.
Telefon: 11.
Ajánlja uradalmi fajborait
olcsó árak mellett.

Nem kell Budapestre menni!

A legjobban vásárol
HAJDINYÁK GYÖRGY
cipőüzletében
Budafok, Kossuth Lajos-utca 34.
Nagy raktár:
uri-, női- és gyermekcipőkben

Festékek	Olajok	Lakkok	Folytonnégy kályhák	Korcsolyák	Karikás kályhák	Tüskésdrotok	Kerítésfonatok
			KERN JÁNOS és TSA VASKERESKEDÉSE Budafok, Apponyi-ut 56. (Ország-ut) Raktáron tartunk rudvasat, vaslemezt, sodronyszeget, épületvasalást és mindennemű konyhafelszerelési cikkeket, kátrány fedellemezt és stukatur nádat, csikó- és takaréktűzhelyeket a legolcsóbb beszerzési árban				
			Asztal-tűzhelyek	Korcsolyák	Füst- csövek		

Legolcsóbb, legcélszerűbb
minden háztartásban feltétlenül szükséges
alkalmi ajándék
beszerzhető gyártáron a
Budafoki Villamossági RT.
nál

Csak elsőrangú gyárak által készített, egy évi jótállás mellett szállított villamos főzőedények, teakannák, kávéfőzők, tejforralók, vasalók, melegítőpárnák, hajszárítók, hajszűtők, porszívók árusítatnak. Kivánságra a készülékek a vállalat eladási irodájában megtekinthetők és kipróbálhatók.
A készülékek hat-tíz havi részletfizetésre is kaphatók!
Rádiók és autók részére rendszeres accumulator töltő állomás. — Rádió accumulatorok töltése csak csütörtökön.

Budafoki Polgári Bank

Részvénytársaság
Budafok Kossuth Lajos-utca 1. szám

((( )))

Efogat legelőnyösebb kamatozás mellett
takarékek, heti és folyószámla betéteket.

Folyósít ház- és földbirtokosok részére
váltó- és lombard hiteleket.